

VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS TEISINĖS PAGALBOS TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Odminių g. 3, 01122 Vilnius, tel. 8 700 00 211, faks. 8 700 35 004

El. p. teisinėpagalba@vgtp.lt, <http://vgtp.lrv.lt/>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 125817744

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
El. paštas: rastine@tm.lt

2019-11-12 Nr. (1.21) NO-2-6406

DĖL IŠVADOS PATEIKIMO

Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai (toliau – Tarnyba) 2019-11-05 pateiktas Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 27¹ ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – VGTPĮ projektas), Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 51, 106, 322 ir 388 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – BPK projektas) (toliau kartu – projektai) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimo Nr. 364 „Dėl už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo" projektas (toliau – Projektas) suderinimui. Tarnyboje 2019-11-07 gautas naujas Projekto variantas.

I. Dėl VGTPĮ projekto.

VGTPĮ projekto 6 straipsniu, kuriuo keičiama VGTPĮ 14 straipsnio 6 dalis, numatyta, kad „Šio įstatymo 12 straipsnyje nurodytiems asmenims, neatsižvelgiant į šeimos turtą ir asmens pajamas, valstybė garantuoja ir apmoka 100 procentų antrinės teisinės pagalbos išlaidų. Kai šio įstatymo 12 straipsnio 7 punkte nurodytų asmenų šeimos turtas ir asmens pajamos, kuriais jie gali laisvai disponuoti, atitinka antrąjį turto ir pajamų lygį teisinei pagalbai gauti pagal šį įstatymą, valstybė garantuoja ir apmoka 50 procentų antrinės teisinės pagalbos išlaidų. Šio įstatymo 12 straipsnio 15 punkte nurodyti asmenys, pasibaigus bylos nagrinėjimui, šio įstatymo nustatytais atvejais privalo į valstybės biudžetą grąžinti suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidas ar jų dalį.“ Apie valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidų išieškojimą taip pat nurodoma ir VGTPĮ 24 straipsnio 4 dalyje.

Tarnyba pažymi, kad procesą dėl neteisėtai išvežto ar laikomo vaiko grąžinimo pagal Hagos konvenciją gali inicijuoti ir tos šalies valstybinės institucijos. Hagos konvencijos 8 straipsnyje numatyta, kad bet kuris asmuo, įstaiga ar kita organizacija, teigianti, kad vaikas yra išvežtas ar laikomas pažeidžiant globos teises, gali kreiptis į vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos centrinę įstaigą arba į bet kurios kitos susitariančiosios valstybės centrinę įstaigą dėl pagalbos užtikrinti vaiko grąžinimą.

Hagos konvencijos 26 straipsnyje pažymėta, kad kiekviena centrinė įstaiga pati apmoka savo išlaidas, susijusias su šios Konvencijos vykdymu. Susitariančiųjų valstybių centrinės įstaigos ir kitos valstybinės institucijos nenustato jokių mokesčių, susijusių su pagal šią Konvenciją teikiamais prašymais. Ypač jos negali reikalauti, jog pareiškėjas padengtų teismo proceso išlaidas arba atitinkamais atvejais advokatų ar patarėjų dalyvavimo išlaidas.

Atsižvelgiant į tai, kad su prašymu suteikti antrinę teisinę pagalbą dėl neteisėtai išvežto ar laikomo vaiko grąžinimo turi teisę kreiptis ne tik fizinis asmuo, bet taip pat ir juridinis asmuo (įstaiga ar kita organizacija), Tarnyba gavusi kitos užsienio valstybės įstaigos, teigiančios, kad vaikas yra išvežtas ar laikomas pažeidžiant globos teises, prašymą, turėtų priimti sprendimą suteikti antrinę teisinę pagalbą neatsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus turto ir

pajamų lygius teisinei pagalbai gauti (Įstatymo 12 straipsnio 15 dalis). Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo 24 straipsnio 4 dalimi užsienio valstybių institucijoms nėra numatyta išimtis būti atleistoms nuo antrinės teisinės pagalbos išlaidų, pasibaigus bylai, Tarnybai atsiranda pareiga išieškoti antrinės teisinės pagalbos teikimo išlaidas. Tarnyba mano, kad VGTPĮ 24 straipsnio 4 dalis prieštarauja Hagos konvencijos 26 straipsnio numatyta nuostatai, jog negali būti reikalaujama, kad pareiškėjas padengtų jį byloje atstovavusio advokato išlaidas.

Tarnyba, vadovaujantis išdėstytu, siūlo atsisakyti nuostatos, įpareigojančios išieškoti antrinės teisinės pagalbos teikimo išlaidas, jeigu ši buvo suteikta vadovaujantis VGTPĮ 12 straipsnio 15 dalimi arba keisti VGTPĮ 24 straipsnio 4 dalį, taikant išimtį ES centrinėms institucijoms, kurios kreipiasi dėl antrinės teisinės pagalbos pagal Hagos konvenciją ir atleisti jas nuo antrinės teisinės pagalbos teikimo išlaidų, kadangi antrinės teisinės išlaidų išieškojimas iš ES centrinių institucijų nėra tikslingas.

VGTPĮ 18 straipsnio 2 dalyje yra nurodyta, kad <...sprendimas dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo priimamas iš karto, kai asmuo kreipiasi. Jeigu nėra galimybės sprendimą dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo priimti iš karto, šis sprendimas civilinėse, administracinėse ir administracinių nusižengimų bylose priimamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų ir šio įstatymo 11 straipsnio 9 dalyje nurodytos advokato išvados arba šio straipsnio 14 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos, baudžiamosiose bylose – iki proceso veiksmų atlikimo dienos, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų ir šio įstatymo 11 straipsnio 9 dalyje nurodytos advokato išvados arba šio straipsnio 14 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos...>.

Tarnyba pažymi, kad nuo 2020 m. sausio 1 d. didėja Tarnybos paslaugų apimtys (privalomoji mediacija) ir yra numatytas advokato paskyrimas vaiko atstovams, kai bus kreipiamasi į teismą dėl leidimo išdavimo paimiti vaiką. Pastaruoju atveju, advokato paskyrimo klausimas turės būti sprendžiamas nedelsiant (sprendimas turės būti priimamas pranešimo gavimo dieną arba artimiausią darbo dieną). Atsižvelgiant į tai, kad VGTPĮ 22 straipsnyje yra numatyti ir kiti atvejai, kai advokatas skiriamas nedelsiant ar per 3 darbo dienas nuo informacijos gavimo bei numatomi sutrumpinti advokato paskyrimo klausimo išsprendimo terminai bylose dėl leidimo paimiti vaiką (gali kilti kliūčių dėl advokatų trūkumo ir jų parinkimo laiko atokesniuose miestuose), Tarnyba siūlo sprendimo priėmimui (kai nėra skubūs atvejai) nustatyti 7 darbo dienų terminą.

II. Dėl BPK projekto.

BPK projekto 2 straipsnyje, kuriuo keičiamas BPK 106 straipsnis, nurodyta, kad „2. Pripažinęs kaltinamąjį kaltu, teismas, priimdamas nuosprendį, turi teisę nuspręsti iš kaltinamojo išieškoti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidas, susidariusias dėl gynėjo būtino dalyvavimo, išskyrus šio Kodekso 51 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose numatytus atvejus, taip pat nukentėjusiojo ir civilinio ieškovo patirtas išlaidas advokato, kuris dalyvavo byloje kaip nukentėjusiojo ar civilinio ieškovo atstovas, paslaugoms apmokėti. Teismas, atsižvelgdamas į nuteistojo turtinę padėtį, gali šių išlaidų kaltinamajam nepriteisti ar jų dydį sumažinti.“

Tarnyba pažymi, kad pagal VGTPĮ 21 straipsnio 1 dalį, kai gynėjo dalyvavimas nagrinėjant baudžiamąsias bylas yra būtinas pagal BPK 51 ar 55 straipsnį, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas praneša tarnybai ar jos nurodytam koordinatoriui apie tai, kad įtariamajam, kaltinamajam ar nuteistajam būtinas gynėjas. To paties straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad Tarnyba ar jos nurodytas koordinatorius, gavę šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą, privalo nedelsdami parinkti antrinę teisinę pagalbą teiksiantį advokatą ir pranešti apie tai ikiteisminio tyrimo pareigūnui, prokurorui ar teismui. Tarnybos parinktą gynėją ar įgaliotąjį atstovą paskiria ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas.

Iš šio teisinio reglamentavimo matyti, kad Tarnyba tokiais atvejais nevertina asmenų turtinės padėties. Minėtose teisės aktų normose yra aiškiai nustatyta, kad gynėjo paskyrimo klausimą, kai gynėjo dalyvavimas yra būtinas ir kaltinamasis pats nepasirenka gynėjo, sprendžia baudžiamąją bylą nagrinėjantis teismas BPK nustatyta tvarka, o Tarnyba, teikdama antrinę teisinę pagalbą

baudžiamosiose bylose, kuriose gynėją teismas pripažįsta būtinu pagal BPK 51 straipsnio nuostatas, atlieka tik advokato parinkimo ir teismo informavimo apie parinktą konkretų advokatą funkciją.

Nagrinėjamu atveju, vertinant numatomą reglamentavimą dėl išlaidų išieškojimo iš kaltinamojo baudžiamajame procese, kyla neaiškumų dėl šios nuostatos įgyvendinimo praktikoje. Akcentuotina, kad antrinės teisinės pagalbos teikimo išlaidos apskaičiuojamos gavus iš advokato, teikiančio antrinę teisinę pagalbą, duomenis apie jo sugaištą laiką ir atliktus veiksmus konkrečioje byloje. Šių duomenų pagrindu Tarnyba parengia pažymą dėl išlaidų apskaičiavimo ir ją teikia teismui. Pagal numatomą reglamentavimą nėra aišku, ar teismas, nagrinėdamas konkrečią baudžiamąją bylą ir matydamas, kad kaltinamojo turtinė padėtis leidžia išieškoti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidas, inicijuos kreipimąsi į Tarnybą dėl duomenų pateikimo apie patirtas valstybės išlaidas ar Tarnyba visais atvejais privalės rengti pažymą dėl išlaidų priteisimo baudžiamosiose bylose ir teikti jas teismams, o teismai proceso metu spręs šių išlaidų priteisimo klausimą. Tarnyba pažymi, kad pastaruoju atveju, atsižvelgiant į tai, kad didesnė dalis atvejų, kuriose teikiama antrinė teisinė pagalba, sudaro baudžiamosios bylos ir Tarnybai visais atvejais baudžiamosiose bylose renkant duomenis bei rengiant pažymą, žymiai padidės tiek Tarnybos, tiek teismų administravimo kaštai. Tarnybos nuomone, ši nuostata galėtų būti tinkamai įgyvendinta, jeigu teismai, nagrinėdami bylas, nustatytų, kad yra pagrindas išieškoti iš kaltinamųjų išlaidas, kreiptis į Tarnybą su pranešimu dėl duomenų pateikimo.

III. Dėl Projekto.

Projekto 11 punkte nurodoma, kad „11. Jeigu faktinis advokato antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas viršija Taisyklėse nustatytą bylos stadijai (procesiniam veiksmui) skirtą laiką, jis turi būti patvirtintas ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro, teisėjo ar antrinę teisinę pagalbą gavusio asmens parašu. Faktinis advokato antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas procesiniams dokumentams parengti negali 0,25 karto viršyti Taisyklėse procesiniam dokumentui parengti laiko, išskyrus bylas, nurodytas Taisyklių 11¹ punkte. Už kiekvieną papildomą suteiktos antrinės teisinės pagalbos valandą advokatui skiriamas papildomas 1 UBD užmokestis:“

Šiuo punktu apribojamas ne stadijai (procesiniam veiksmui) (pavyzdžiui Taisyklių 24.3.6.1. papunktyje numatytas dalyvaujančių byloje asmenų procesinių dokumentų pirmosios instancijos teismui parengimui) skirtas laikas, o Taisyklių 3.1. papunktyje numatytas konkretus procesinis veiksmas – procesinio dokumento parengimui skirtas laikas. Atsižvelgiant į tai, formuluoatė < ..negali 0,25 karto viršyti Taisyklėse procesiniam dokumentui parengti laiko...> neatitinka Taisyklių nuostatų, kadangi Taisyklėse nėra numatytas maksimalus laikas procesinio dokumento parengimui.

Taisyklėse yra numatytos bendros, kaip pavyzdžiui Taisyklių 24.3.1.2. papunktis (kitos ypatingosios teisenos bylos), 24.3.6.1. papunktis (dalyvaujančių byloje asmenų procesinių dokumentų pirmosios instancijos teismui parengimas), stadijos, į kurias įeina ne tik procesinių dokumentų parengimas, tačiau ir visi kiti galimi procesiniai bei pagalbiniai veiksmai pagal Taisyklių 3.1. papunktį.

Atsižvelgiant į tai, siūloma Taisyklių 11 punkto pakeitimo formuluoatė yra neteisinga bei neatitinkanti Taisyklių nuostatų, todėl siūlome šia nuostatą išdėstyti taip: „Jeigu faktinis advokato antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas viršija Taisyklėse nustatytą bylos stadijai (procesiniam veiksmui) skirtą laiką, jis turi būti patvirtintas ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro, teisėjo ar antrinę teisinę pagalbą gavusio asmens parašu. Šis laikas, skirtas bylos stadijai (procesiniam veiksmui), negali 0,5 karto viršyti Taisyklėse bylos stadijai (procesiniam veiksmui) skirto laiko, išskyrus laiką skirtą dalyvauti teismo posėdžiuose bei ikiteisminio tyrimo veiksmuose ir bylas, nurodytas Taisyklių 11¹ punkte.“

Papildomai pažymėtina, kad pagrindinės priežastys, kodėl advokatai atsisako vyksti į bylas yra tai, kad Taisyklėmis yra apribojamas laikas skirtas dalyvauti teismo posėdžiuose, kituose procesiniuose veiksmuose, kelionėms. Išskyrus teismo posėdžiams, kelionėms, susipažinimui, dalyvavimui ikiteisminio tyrimo veiksmuose skirtą laiką, nuo faktinio laiko, kuris sudaro stadijai

(procesinio veiksmo) skirtą laiką, nebus ribojamas laikas, kuris procese yra privalomas bei neišvengiamas ir kuris iš esmės negali būti ribojamas. Tokiu būdu advokatai galės vykti į visus būtinus atlikti procesinius veiksmus.

Tuo atveju, jei aukščiau siūlomas pakeitimas nėra priimtinas, galima būtų svarstyti apie konkrečių veiksmų laiko apribojimą. Siekiant išskirti bei apriboti laiką skirti rengti procesinius veiksmus, greta turi būti nurodomi ir įrodymų rinkimas bei konsultacijos, kadangi tai yra neatsiejamai susiję su procesinių dokumentų rengimu ir ne visada įmanoma šiuos veiksmus atskirti. Ir išties probleminiai veiksmai, kurių advokatai negali paaiškinti bei detalizuoti skirto laiko yra procesinių dokumentų parengimas, konsultacijos, įrodymų rinkimas. Norint apriboti tik procesiniams dokumentams skirtą laiką galima būtų Taisyklių 11 punktą išdėstyti taip: „11. Jeigu faktinis advokato antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas viršija Taisyklėse nustatytą bylos stadijai (procesiniam veiksmui) skirtą laiką, jis turi būti patvirtintas ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro, teisėjo ar antrinę teisinę pagalbą gavusio asmens parašu. Faktinis advokato antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas skirtas procesiniams dokumentams, įskaitant įrodymų rinkimą ir konsultacijas, parengti bendrai negali 0,5 karto viršyti Taisyklėse bylos stadijai (procesiniam veiksmui) skirto laiko, išskyrus bylas, nurodytas Taisyklių 11¹ punkte. Už kiekvieną papildomą suteiktos antrinės teisinės pagalbos valandą advokatui skiriamas papildomas 1 UBD užmokestis.“

Tarnybos nuomone maksimaliai galimas papildomai skirti laikas turi būti padidintas nuo 0,25 iki 0,5 karto. Palikus projekte nuostatą, jog papildomas laikas negali 0,25 karto viršyti Taisyklėse bylos stadijai (procesiniam veiksmui) skirto laiko, maksimalus užmokestis, kaip pavyzdžiui, už apeliacinio skundo dėl neatsargaus nusikaltimo ir baudžiamojo nusižengimo parengimą sudarytų tik 60 EUR.

Pažymėtina, jog Projekte nurodoma, kad 3.1. papunktis yra keičiamas ir išdėstomas, jog „3.1. Faktinis antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas – advokato procesiniams veiksmams atlikti skirtas laikas (laikas, skirtas konsultacijoms teikti, pasirengti nagrinėti bylą, įrodymams rinkti, procesiniams dokumentams rengti, dalyvauti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas, institucijų posėdžiuose, dalyvauti teismo posėdžiuose); ir pagalbiniam veiksmams atlikti skirtas laikas (pranešimams apie antrinės teisinės pagalbos teikimo nutraukimą ar pabaigimą rengti, išvadoms dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo ar neteikimo rengti, prašymams apskaičiuoti antrinės teisinės pagalbos išlaidų dydį rengti, taip pat laikas, skirtas laukti teisminėse ir kitose institucijose, kuriose atliekami procesiniai veiksmai, kai šie veiksmai pradedami vėliau, nei numatyta)“, tačiau į faktinį laiką nėra įtrauktas laikas, skirtas dalyvauti ikiteisminio tyrimo veiksmuose, todėl šis punktas turėtų būti keičiamas jį išdėstant taip: „3.1. Faktinis antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas – advokato procesiniams veiksmams atlikti skirtas laikas (laikas, skirtas konsultacijoms teikti, pasirengti nagrinėti bylą, įrodymams rinkti, procesiniams dokumentams rengti, dalyvauti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas, institucijų posėdžiuose, dalyvauti teismo posėdžiuose, **ikiteisminio tyrimo veiksmuose**); ir pagalbiniam veiksmams atlikti skirtas laikas (~~laikas, skirtas pranešimams apie antrinės teisinės pagalbos teikimo nutraukimą ar pabaigimą rengti, išvadoms dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo ar neteikimo rengti, prašymams apskaičiuoti antrinės teisinės pagalbos išlaidų dydį rengti, taip pat laikas, skirtas laukti teisminėse ir kitose institucijose, kuriose atliekami procesiniai veiksmai, kai šie veiksmai pradedami vėliau, nei numatyta~~).“

Projekte nurodoma, jog jeigu antrinė teisinė pagalba ar mediacija, pradėtos teikti pagal sprendimus dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo ar mediacijos vykdymo, priimtus iki šio nutarimo įsigaliojimo, toliau teikiamos įsigaliojus šiam nutarimui, apskaičiuojant užmokestį už antrinę teisinę pagalbą ar mediaciją, suteiktą po šio nutarimo įsigaliojimo, taikomas šiuo nutarimu nustatytas užmokesčio bazinis dydis (Taisyklių 3.2. papunktis).

Yra advokatų, kuriems yra išmokėtas dalinis užmokestis. Tokiu atveju, užmokestis advokatams turės bus perskaičiuotas pagal šio Projekto nuostatas, jeigu antrinės teisinės pagalbos teikimas bus baigtas jau įsigaliojus šiam Projektui. Tokiu principu turėtų būti taikomas tik Projekte nurodytas 11¹ punktas, t. y. Projekte nurodytas Taisyklių 11¹ punktas turėtų būti taikomas, jeigu antrinė teisinė pagalba ar mediacija, pradėta teikti pagal sprendimus dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo ar mediacijos vykdymo, priimtus nuo 2019-07-13 iki šio nutarimo įsigaliojimo.

Atkreiptinas dėmesys, jog 2019-11-05 pateiktame Projekte nurodoma, kad Taisyklių 33 ir 47 punktai yra keičiami ir išdėstomi taip:

„33. Advokatai, kurie prireikus teikia antrinę teisinę pagalbą, tarnybai, priėmusiai sprendimą dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo, pateikia prašymą išmokėti užmokestį už suteiktą antrinę teisinę pagalbą (toliau – prašymas), dokumentus, patvirtinančius antrinės teisinės pagalbos suteikimą (procesinius dokumentus, teismo sprendimus ir panašiai) ir patirtas Taisyklių 30 punkte nurodytas išlaidas, ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo bylos stadijos (procesinio veiksmo), kurioje suteikta antrinė teisinė pagalba, pabaigos. Jeigu advokatas dėl svarbių (objektyvių ir nuo advokato valios nepriklausančių) priežasčių praleidžia nurodytą 6 mėnesių terminą, jis turi prašyme nurodyti šias priežastis ir prie prašymo pridėti tai patvirtinančius įrodymus. Jeigu advokatas dokumentų, patvirtinančių antrinės teisinės pagalbos suteikimą, pateikti negali, tai gali patvirtinti antrinę teisinę pagalbą gavęs asmuo, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teisėjas. Prašymo formą tvirtina teisingumo ministras. Prašymas gali būti siunčiamas paštu arba pateikiamas elektroninėmis ryšių priemonėmis, jeigu yra galimybė nustatyti advokato tapatybę. Prašyme turi būti nurodytas sprendimas, kuriuo remiantis buvo teikiama antrinė teisinė pagalba, aprašyta advokato suteikta antrinė teisinė pagalba ir nurodytas faktinis antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas. Sprendimą dėl užmokesčio už suteiktą antrinę teisinę pagalbą išmokėjimo tarnyba priima ne vėliau kaip per 30 dienų nuo šiame punkte nurodytų dokumentų gavimo. Kilus abejonių dėl advokato pateiktame prašyme nurodytų duomenų, tarnyba turi teisę kreiptis į antrinę teisinę pagalbą gavusį asmenį, ikiteisminio tyrimo pareigūną, prokurorą ar teisėją ir patikrinti duomenis Lietuvos teismų informacinėje sistemoje. Tarnyba taip pat turi teisę per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo prašyti advokato pateikti papildomą informaciją ar dokumentus arba grąžinti prašymą, nurodydama trūkumus. Tokiu atveju sprendimą dėl užmokesčio už suteiktą antrinę teisinę pagalbą išmokėjimo tarnyba priima ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo papildomos informacijos ar dokumentų arba pataisyto prašymo gavimo. Apie priimtą sprendimą tarnyba praneša advokatui. Užmokestis išmokamas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo sprendimo priėmimo.“; „47. Mediatorius ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo neteisminės mediacijos pabaigos pateikia tarnybai prašymą išmokėti užmokestį už neteisminę mediaciją, dokumentus, patvirtinančius vykdytą neteisminę mediaciją ir patirtas Taisyklių 46 punkte nurodytas išlaidas. Jeigu mediatorius dėl svarbių (objektyvių ir nuo jo valios nepriklausančių) priežasčių praleidžia nurodytą 6 mėnesių terminą, jis turi prašyme išmokėti užmokestį už neteisminę mediaciją nurodyti šias priežastis ir prie šio prašymo pridėti tai patvirtinančius įrodymus. Prašymo išmokėti užmokestį už mediaciją formą tvirtina teisingumo ministras. Šis prašymas gali būti siunčiamas paštu arba teikiamas elektroninėmis ryšių priemonėmis, jeigu yra galimybė nustatyti mediatoriaus tapatybę. Prašyme turi būti nurodytas sprendimas, kuriuo remiantis buvo vykdoma neteisminė mediacija, aprašyti mediatoriaus veiksmai vykdant neteisminę mediaciją ir nurodytas faktinis mediacijos vykdymo laikas. Sprendimą dėl užmokesčio už neteisminę mediaciją išmokėjimo tarnyba priima ne vėliau kaip per 30 dienų nuo šiame punkte nurodytų dokumentų gavimo. Jeigu mediatoriaus pateiktame prašyme yra trūkumų, tarnyba turi teisę per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo prašyti mediatoriaus pateikti papildomą informaciją ar dokumentus arba grąžinti prašymą, nurodydama trūkumus. Tokiu atveju sprendimą dėl užmokesčio už neteisminę mediaciją išmokėjimo tarnyba priima ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo papildomos informacijos ar pataisyto prašymo gavimo. Apie priimtą sprendimą tarnyba praneša mediatoriui. Užmokestis išmokamas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo sprendimo priėmimo.“

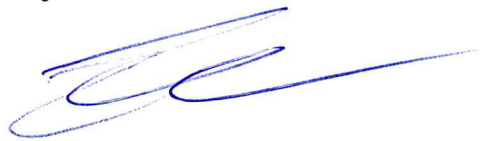
Projekte padidinamas terminas skirtas advokato užmokesčio apskaičiavimui ir apmokėjimui (nuo 15 dienų iki 30 dienų), tačiau terminas prašymų grąžinimui pašalinti trūkumus, pateikti papildomą informaciją ar dokumentus paliktas tas pats – 5, darbo dienų terminas. Atsižvelgiant į tai, kad prašymų nagrinėjimo terminas yra pratęstas, Tarnybos nuomone terminas prašymų grąžinimui pašalinti trūkumus, pateikti papildomą informaciją ar dokumentus galėtų būti padidintas iki 15 dienų.

Papildomai norėtume pažymėti, jog Taisyklių 50 punkte numatyta, kad užmokestis mediatoriams už teisminę mediaciją apskaičiuojamas ir mokamas *mutatis mutandis* taikant Taisyklių 41, 46–49 punktus.

Mokant užmokestį mediatoriams už teisminę mediaciją nėra numatyti atliktų veiksmų ir jiems skirto laiko ribojimai, kadangi tai yra numatyta Taisyklių 42 – 45 punktuose, kurie netaikomi apskaičiuojant mediatoriams užmokestį už teisminę mediaciją.

Taisyklių 50 punkte, kaip ir Taisyklių 42 – 45 punktuose, turėtų būti numatytas atliktų veiksmų ir jiems skirto laiko ribojimai.

Direktorė

Živilė Poželienė